

Consultatie Wijziging Participatiewet i.v.m. uitsluiten fraudevorderingen bij vermogenstoets

In reactie op de genoemde internetconsultatie willen we graag de volgende zaken opmerken als Federatie Opvang en RIBW Alliantie.

De context waarin het voorstel is ontstaan, met name het bezit van huizen in het buitenland in relatie tot de vermogenstoets, achten we reëel. Het bezit van een huis -en daarmee vermogen- strookt immers niet met het verkrijgen van een bijstandsuitkering.

Echter, we zien dat er gekozen is voor een verbreding van de aanpak naar alle vormen van Fraude binnen de PW-uitkering zoals situaties waarin sprake is van -schijn bestaan van- samenwonen, tijdelijk werken etc. Daarmee is een veel grotere groep burgers in het geding.

We vragen hierbij aandacht voor vier specifieke punten:

1. Ten eerste is het van groot belang dat elke casus met aandacht wordt beoordeeld. In zorgvuldigheid en maatwerk moet worden voorzien, daar het stevige "sancties" betreft voor betrokkenen.
2. Ten tweede (in relatie tot het eerste punt) is het van belang de definitie van Fraude goed te bezien. Wanneer mensen zonder opzet of bij gebrek aan kennis bepaalde gegevens niet verstrekken achten we het van belang dat hier niet direct van Fraude wordt gesproken en verzachtende omstandigheden kunnen worden aangewend en maatregelen worden genomen die in redelijke en billijke verhouding staan tot de gemaakte fout. (zie rapport Ombudsman, 2014, Geen Fraudeur, toch boete)
3. Verder willen we aangeven dat juist cliënten van vrouwenopvang, maatschappelijke opvang en beschermd wonen vaak met meerdere personen op één adres wonen. Dit moet zeker niet gezien gaan worden als Fraude met de beoogde wijziging. We adviseren om het wetsvoorstel te toetsen aan de praktijk van woning- of adresdelers in opvang en beschermd wonen om ongewenste effecten van dit wetsvoorstel te voorkomen.
4. Ten slotte maken we ons enige zorgen over het feit dat het voorliggende voorstel opnieuw de positie van overheid als preferente schuldeiser verstevigt. Door Fraudevorderingen bij uitkeringsinstanties (Gemeente, UWV en SVB) niet meer mee te tellen als schulden bij de vermogenstoets stelt de overheid zich opnieuw boven de overige schuldeisers. Fraudevorderingen zullen hiermee eerder afgelost worden dan de overige schulden.

We begrijpen dat de huidige aanpak niet in alle gevallen voldoet, maar willen benadrukken dat niet de meest kwetsbare groep het meest getroffen mag worden door deze wetswijziging. Het fraudestempel wordt onzes inziens nog vaak te snel gegeven aan burgers die zich niet bewust waren van inlichtingenverplichtingen bijvoorbeeld door een Licht Verstandelijke Beperking of door laaggeletterdheid. Juist deze burgers moeten we beschermen.

In het nieuwe voorstel is het risico groter dat men de uitkering kwijtraakt, doordat men sneller boven de vermogensgrens uitkomt. Dit geeft extra problemen, ook omdat een nieuwe aanvraagprocedure voor een PW-uitkering complex en vaak langdurig is.

Namens RIBW Alliantie en Federatie Opvang

Met vriendelijke groet,

Telefoon: +31(0) 33 461 50 29, Werkdagen ma-di-do-vr.
www.opvang.nl / www.schuldenindeopvangenbw.nl

Bezoekadres : Piet Mondriaanplein 25
Postadres: Postbus 830, 3800 AV Amersfoort.